

Waldorf aan de Werf

intercultureel onderwijs

School informatie gids

2020-2021

Inhoudsopgave	
Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Praktische informatie	4
Het ontstaan van Waldorf aan de Werf	7
Waldorf onderwijs	8
Leren op verschillende niveaus: hoofd, hart en handen	10
Hoe ziet het basisonderwijs van de Waldorfschool eruit?	12

Inleiding

Onze inclusieve Waldorf school is uniek. Wil je weten wat er zo speciaal is aan onze school? In deze schoolgids kan je het allemaal lezen. Wat we doen, wat we willen, waar we aan moeten voldoen. Kortom: zaken die direct en indirect Waldorf aan de Werf en het Waldorfond onderwijs te maken hebben. Ben je na het lezen van deze gids nieuwsgierig geworden? Kom dan een keer langs, je bent van harte welkom.

Praktische informatie

Schooltijden

Alle klassen maandag t/m vrijdag 08.30 - 14.00. In principe blijven de 4-jarigen op woensdag thuis. Vrijdag is een buitendag. Alle kleuters en klas 1 krijgen de hele dag buiten les.

Schoolvakanties en vrije dagen 2020-2021

Herfstvakantie	10 oktober – 18 oktober
Kinderen vrij om 12 uur	18 december
Kerstvakantie	19 december – 3 januari
Voorjaarsvakantie	20 februari – 27 februari 2021
Pasen	5 april
Koningsdag	27 april
Meivakantie	1 mei – 14 mei
Pinksteren	24 mei
Kinderen vrij om 12 uur	9 juli
Zomervakantie	10 juli – 22 augustus

Ziekmelding leerling

Als uw kind ziek is vragen wij uw kind ziek te melden door elke dag dat hij/zijn niet aanwezig is voor 8.30uur in de ochtend een sms te sturen naar:

Graag onder vermelding van de naam en de klas van uw kind

Pauze en eten

Rond 9.45 en 12.00 gaan we met de klas eten en dan is het belangrijk dat het trommeltje lekker en gezond gevuld is, denk aan groente, fruit, nootjes, crackers, stukje kaas en volkoren boterhammen. Voor het drinken is water of thee voldoende om mee te nemen. De kleuters krijgen water of thee van de leraar, zij hoeven geen eigen beker mee te nemen.

Verjaardag en traktaties

Als jullie kind jarig is, dan is het fijn om op tijd af te spreken met ons wanneer er getrakteerd zal worden, zodat wij de verjaardag kunnen voorbereiden. We maken een mooie kroon, de naam op het bord en je kind wordt even in het zonnetje gezet. In verband met Corona mogen de kinderen alleen iets uit delen wat ingepakt is.

Correspondentieadres

Werengouw 85
1023 EP Amsterdam
Tel.: 020
Email: administratie@wadw.school
Website: www.wadw.school

Bezoekadres

Werengouw 85
1023 EP Amsterdam
Tel.: 020

Schoolgrootte en schoolleiding

Waldorf aan de werf begint met 2 kleuterklassen en een klas 1 (groep3).

Medewerkers

Kleuterleidster/kleuterklassen
KA Myla Kamstra
KB Eva Kaptein en Maaïke Groot

Klassenleerkracht

1 Dominique van Egeraat en Renske Kessler

Vakleerkrachten en zorgfuncties

Internbegeleider/zorgcoördinator:
Gymnastiek

Noor Zomerman
Iris Gimpel

Vertrouwenspersoon

Intern contactpersoon
Yvette Woerde
y.woerde@vrijeschoolkairos.nl

Extern vertrouwenspersoon

Pepita David
p.david@planet.nl

Ondersteunend personeel

Administratie

Sara Hagenbeek
administratie@wadw.school

Schoolleider

Jamilah Blom
directie@wadw.school

Zij is elke dinsdag en donderdag op school aanwezig. Jamilah is in principe elke dinsdag van 8.30 tot 9.30 uur te bereiken, op haar kantoor.

Uitvoerend bestuurder

Erik Saal
e.saal@ggs.nl

Oudervereniging

Voorzitter:
info@wadw.school

Jochem de Vries

Het ontstaan van Waldorf aan de Werf

Ongeveer 4 jaar geleden besloten een groep ouders om zelf een Waldorf school op te richten. Een inclusieve Waldorf school. Inclusie betekent voor deze school dat elk kind ongeacht zijn culturele achtergrond, religie, economische positie enz. welkom is en zichzelf ook kan herkennen in de dagelijkse lessen. Dat is gelukt! De initiatief groep heeft hard moeten werken om alle instanties te overtuigen dat deze school nodig is. Tijdens de weg hiernaar toe is het ze gelukt om bij veel mensen het belang van inclusief Waldorf onderwijs duidelijk te maken. Vaak staat men niet stil bij dit onderwerp en nu doen ze dat wel. Er heeft zich een kleine revolutie plaatsgevonden om deze school van de grond te krijgen. Wij geven nu samen met alle ouders en kinderen vorm aan deze prachtige school.

Waldorf aan de Werf

In augustus 2020 is Waldorf aan de Werf gestart: het is de eerste Waldorf school in Nederland dat zich richt op intercultureel en inclusief onderwijs. De school valt onder het bestuur van de Stichting Geert Groote Scholen en is een dependance van de Geert Groote School II aan de Fred. Roeskestraat 82 te Amsterdam. De stichting Geert Groote Scholen draagt de eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van onderwijs.

De naam

Waldorfonderwijs is de originele naam voor vrijeschoolonderwijs. Wij hebben er bewust voor gekozen om de internationale naam Waldorf onderwijs te gebruiken. Dit schooljaar zitten we in een tijdelijk gebouw in aan de oostkant van Amsterdam Noord. Ons schoolgebouw wordt gebouwd in aan de westkant van Amsterdam Noord, dichtbij de NDSM werf. Het type onderwijs (Waldorf) en onze locatie vormen de naam van onze school.

Waldorf onderwijs

Belangrijk is dat alle leerlingen en ouders zich op hun gemak voelen, dat je kunt zijn wie je bent, ongeacht geloof of overtuiging. De school staat voor ontwikkeling door ontmoeting. Wij bereiden de kinderen voor op een eigentijdse en inclusieve samenleving. De Waldorfschool voor basisonderwijs gaat uit van de mogelijkheden van het kind zelf. Door het stimuleren van talenten bieden we het kind een evenwichtige ontwikkeling, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied.

Wij willen kinderen opvoeden tot zelfstandige, onafhankelijke mensen

Kinderen beschouwen we als individuen die met een eigen doel op de wereld komen. Dat is een doel dat ze met hun talenten en hun gedrevenheid willen verwezenlijken, om zich als mens op aarde te ontplooiën. Daarom begeleiden we onze kinderen op hun weg naar innerlijk vrij, creatief en onafhankelijk worden. We bieden de kennis en vaardigheden waarmee ze hun doelen kunnen verwezenlijken.

Inspirerend onderwijs

We proberen het onderwijs op de Waldorf aan de Werf zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de leeftijd van het kind. Op deze manier kan het kind zich beter ontplooiën. Jonge kinderen hebben nu eenmaal andere behoeften en vaardigheden dan oudere kinderen. Een kleuter ontdekt spelenderwijs de wereld. Een basisschoolkind is zich al veel bewuster van zichzelf en de wereld om zich heen. In onze visie maakt een mens ontwikkelingsfasen door, die te onderscheiden zijn in periodes van 7 jaar. Elke ontwikkelingsfase vraagt een andere pedagogische aanpak. Het proces van leren, ontwikkelen en groeien voltrekt zich in een dynamische cyclus van hoofd, hart en handen. Dit is overeenkomstig met antroposofisch mensbeeld waarop de mens zich uitdrukt in drie gebieden: denken, voelen, willen. Van hieruit gaat men handelen.

Inclusief onderwijs

“Om te weten waar je naar toe gaat, moet je weten waar je vandaan komt.”

Om te kunnen worden wie je bent moet je weten waar je vandaan komt. Dit geldt voor alle kinderen ongeacht hun afkomst en achtergrond. Waldorf aan de Werf wil bijdragen aan een toekomst waarin gelijkheid, diversiteit en gemeenschap centraal staat. Een veilige en inclusieve leeromgeving waarin in elk kind zich welkom voelt, gezien voelt en zichzelf kan herkennen. We schenken aandacht aan onze superdiverse samenleving, dat is terug te vinden in de inrichting van onze school en het gevarieerde aanbod aan boeken in onze bibliotheek. We vertellen verhalen uit alle windstreken. In onze jaarfeesten zal er altijd aandacht zijn voor meerdere culturen. Daarnaast komen er door de jaren heen in de periodelessen geschiedenis de verschillende wereldreligies aan bod.

Waldorfschool, Rudolf Steiner en antroposofie

Rudolf Steiner (1861 - 1925) is de grondlegger van de antroposofie en het Waldorf onderwijs. Kern van de pedagogische inzichten van Rudolf Steiner is zijn opvatting over de ontwikkelingspsychologie van het kind. Hij vond onder andere dat de lesstof in overeenstemming moet zijn met de fase waarin het kind verkeert en aan moet sluiten op de behoefte van het kind. Op Waldorf aan de Werf zijn de antroposofische uitgangspunten en de Waldorfpedagogiek van Rudolf Steiner belangrijke inspiratiebronnen.

De Waldorfschool, een veilige omgeving

Wij zijn er sterk van doordrongen dat een kind dat zich geaccepteerd voelt, zich optimaal kan ontwikkelen. Daarom hebben we op Waldorf aan de Werf een sociale omgeving waarin een kind nog kind mag zijn en waarin kinderen vertrouwen krijgen en elkaar vertrouwen geven. Zo blijft het kind de hele schooltijd in dezelfde groep. In de kleuterklas bij dezelfde kleuterjuf. En vanaf de 1e klas (groep 3) tot en met klas 6 (groep 8) streven we ernaar dat de leerlingen dezelfde klassenleerkracht hebben.

Door activiteiten te ondernemen die klas overstijgend zijn, leren alle kinderen van de school elkaar kennen en kennen de leerkrachten alle kinderen. Ook doen we in de klas een groot beroep op samenwerken. Vaak zetten we spelen in die een goede samenwerking vereisen. Een klas is een sociale gemeenschap. Door sympathie en antipathie, door respect en conflict leren de kinderen omgaan met de verscheidenheid tussen mensen en wat het samen doen kan opleveren.

In ons curriculum besteden wij bewust aandacht aan verschillende culturen en religies zodat elk kind zichzelf kan herkennen in onze lessen.

Rudolf Steiner geeft de ouders een grote rol binnen de school. De leraren en de ouders staan met elkaar als een kring om de kinderen heen. Samen zorgen we voor een fijn en veilige leeromgeving waarin elk kind optimaal kan ontwikkelen. Ouders kunnen bijvoorbeeld samen met de leraar de buitendag begeleiden of de gehele school helpen tijdens de organisatie van de jaarfeesten. Zo zijn er nog een heleboel andere onderdelen waarbij de ouders hun bijdrage kunnen leveren.

Leren op verschillende niveaus: hoofd, hart en handen

De Waldorfschool streeft naar een ontwikkeling van alle verschillende kwaliteiten en talenten van de mens. Daarom wordt niet alleen de intellectuele of cognitieve ontwikkeling gestimuleerd, maar evenzeer de emotionele, sociale en kunstzinnige vorming. We streven naar een harmonie tussen hoofd (denken), hart (voelen) en handen (scheppen). In de praktijk betekent dit dat naast de gewone vakken als rekenen en taal, er een groot aanbod is van kunstzinnig en ambachtelijk onderwijs, met vakken als schilderen, muziek, toneel, natuur en techniek, handvaardigheid, gymnastiek en bewegingskunst.

Wat willen we het kind meegeven?

Op Waldorf aan de Werf is de leerstof een middel om tot ontwikkeling van de individuele leerling te komen. Zowel op intellectueel vlak als op het gebied van de kunstzinnige, praktische en motorische ontwikkeling.

- Gedurende de schoolperiode wordt het kind gestimuleerd zijn kwaliteiten verder te ontwikkelen.
- Aan het eind van de basisschool voldoet het kind aan de kerndoelen van het basisonderwijs.

Dit bereiken we door ons onderwijs aan te laten sluiten op de actuele ontwikkeling van het kind, de klas en de samenleving.

Geen groep 3, wel klas 1

Op een Waldorfschool spreken we niet over groepen zoals op de reguliere basisschool maar over klassen. De kleuterklassen zien we als voorbereiding op de basisschool, daarom beginnen we pas na de kleuterklas met tellen. Vandaar dat groep 3 op de Waldorfschool nog klas 1 heet. Klas 6 (groep 8) is de laatste klas van het basisonderwijs in het Waldorfonderwijs. Op het voortgezet onderwijs van de wordt er wel weer doorgeteld. De brugklas is klas 7 en zo verder tot en met klas 12.

Kleuters, van spel tot spelonderwijs leren

Voor kleuters is een Waldorfschool leuk en leerzaam. Onze aanpak is het best te omschrijven als: langer spelen om beter te leren. Met de nadruk op fantasie en spel. In de eerste zevenjaarsfase staat de ontwikkeling van het lichamelijke het meest op de voorgrond. Het kind leeft sterk in en met de wereld om zich heen. Beleving en sfeer zijn daarom belangrijk. Door veel te spelen en bewegen, door liedjes, spelletjes en verhalen wordt het kind baas in eigen lichaam. Het meeleven en meevoelen met het dag-, week- en jaarritme zijn belangrijke facetten van ons kleuteronderwijs. De verschillende spelvormen bieden volop mogelijkheden om allerlei dingen te ontdekken én te ontwikkelen. De grove en fijne motoriek, de taal en dingen samen doen. Bij oudere kleuters, vijf- en zesjarigen, wordt het spel doelgerichter, meer leren. Aan de overgang van kleuter naar leerling wordt in het Waldorfonderwijs veel aandacht besteed. Is het kind klaar voor de overgang van spelen naar leren, dan maakt het de overstap naar de onderbouw.

Leerrijpheidsonderzoek van kleuterschool naar onderbouw

Op de Waldorfschool staat de kleuterschool (groep 1 en 2) los van klassen 1 t/m 6 (groep 3 t/m 8). Voordat een kind van de kleuterschool naar de onderbouw gaat, onderzoeken we of het toe is aan die overgang. In dit leerrijpheidsonderzoek komt de ontwikkeling op het vlak van motorische, sociaal/emotionele en cognitieve vaardigheden aan bod. Ook kijken we in hoeverre de voorwaarden voor het leren lezen en rekenen zijn aangelegd, hoe het kind ruimtelijke begrippen en tijd beleeft en wat het niveau van logisch denken en ordenen is.

Zorgvuldige procedure

We betrekken de ouders bij de overstap van de kleuterklas naar de onderbouw (de eerste jaren van de basisschool). Tijdens een ouderavond en/of oudergesprekken brengen we de ouders op de hoogte van de manier waarop we het leerrijpheidsonderzoek doen. Vanzelfsprekend informeren we de ouders persoonlijk over de uitslag. Op basis van de uitkomsten van het leerrijpheidsonderzoek, observaties van de leerkracht, intern begeleider en ouders adviseren we soms om een kind een extra jaar in de kleuterklas te laten. Mocht er geen overeenstemming zijn over de uitkomsten van het leerrijpheidsonderzoek, dan neemt de schoolleider het uiteindelijke besluit.

Hoe ziet het basisonderwijs van de Waldorfschool eruit?

In de tweede zevenjaarsfase komt de beleving van het kind meer op de voorgrond. Op de Waldorfschool leer je met je hoofd, hart en handen. In de onderbouw van de Waldorfschool gaat het er beweeglijk toe. In de rekenles zijn handen en voeten net zo actief als het hoofd, bij taal wordt getekend, gezongen, gereciteerd en toneelgespeeld. Daarnaast zijn er vele stille momenten; als er verhalen worden verteld of tijdens het zelfstandig werken. Steeds met het doel de leerstof bij de kinderen tot leven te brengen.

Onderwijstijden en totale lesuren

De schooltijden voldoen aan de verplichte onderwijstijd per jaar. De totale onderwijstijd is 7.520 uur in acht jaar.

De bewegende klas

Alle klassen zijn bij ons een bewegende klas. De bewegende klas onderscheidt zich van de reguliere waldorf klas door drie aspecten; de flexibele inrichting van de klas, de kring en de rol van de leerkracht in de bewegende klas. In de bewegende klas ligt er meer nadruk op het werken vanuit de kring dan op frontaal onderwijs. In de klas bevinden zich handzame meubels waardoor het makkelijk is om van opstelling te veranderen van de kring-, naar de rij-, of naar de groepsopstelling.

In de bewegende klas is bewegen een vanzelfsprekendheid. De banken en kussens zijn licht en handzaam waardoor ze flexibel kunnen worden gebruikt. Bewegen ondersteunt het leren, de kinderen zijn verbonden met hun omgeving en het bevordert hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor elke activiteit is er een andere klas indeling.

Doorstroming van leerlingen

Het leerplan en de pedagogie van de Waldorfschool zijn ingericht naar de leeftijdsfasen en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Er wordt daarom gewerkt in leeftijdshomogene groepen. In principe blijven kinderen niet zitten. Slechts bij sociaal- emotionele ontwikkelingsvragen kan besloten worden een kind te laten doubleren of een klas hoger te plaatsen.

De Waldorfschool kent de volgende vormen van onderwijs:

1. Periode onderwijs
2. Oefeningen
3. kunstzinnige vakken
4. Vreemde talen
5. Gymnastiek en eurythmie
6. Vertelstof en jaarthema's

Het periodeonderwijs: verdieping van de lesstof

Vanaf de eerste klas krijgen onze leerlingen 'periodeonderwijs'. Elke ochtend begint met de periodeles. Dat betekent dat het kind gedurende een aantal weken elke ochtend tot de eerste pauze hetzelfde vak krijgt. In zo'n periode kan het kind vanuit zijn eigen interesse gaan leren en zich in een vak verdiepen. De periodeles is als een steen die in het water valt en steeds grotere kringen maakt. Sommige kinderen pakken al van alles op in de eerste kring rond de gevallen steen, anderen pakken iets uit de derde kring op. In onderwijstermen heet dit concentrisch leren. Aan het einde van de periode hebben de leerlingen, naar vermogen, dezelfde doelen behaald, de wegen naar die doelen mogen gedifferentieerd zijn.

Misschien hier nog wat voorbeelden noemen van soorten periodelessen? Het mooie hier is dat dit door de docent ingevuld kan worden en dus uniek is en je zal dit op een reguliere school niet tegenkomen. En dus ook hier je kan richten op inclusie en interculturele verhalen of ambachten. Misschien leuk om over te brainstormen. Maar er zijn ook heel veel standaard periode lessen.

Oefenuren: het leerproces als een leerlijn

De periodeles wordt opgevolgd door wat we op de Waldorfschool oefenuren noemen. Deze uren zijn het best te vergelijken met de lessen op reguliere basisschool. Het periodeonderwijs valt onder concentrisch leren, bij de oefenuren spreken we van lineair leren. Bij deze vorm van lesgeven gaat het om de stapjes die kinderen zetten, de leerkracht neemt ze mee in het leerproces. De ene stap komt uit de andere voort. Een kind kan pas gaan lezen als het de letters kent. Dat is de eerste stap en van daaruit volgen de andere stappen. In dit proces kan er op elk moment getoetst worden, want je weet precies waar het kind zou moeten staan en welke stappen er genomen zijn. Omdat dit een individueel proces is, wordt er tijdens de oefenuren binnen de klas op niveau gedifferentieerd.

Kunstzinnige vaklessen middenin het onderwijs

Op de oefenuren volgen de vaklessen en kunsturen. Schilderen, tekenen, vormtekenen en muziek worden meerdere keren per week gegeven, zowel in combinatie met het periode-onderwijs als met de oefenuren. Naast deze kunsturen krijgen de kinderen ook bewegingskunst en gymnastiek; belangrijke vakken voor de motorische ontwikkeling van het kind. Bovendien bieden we de kinderen de gelegenheid zich met toneel, natuur, techniek en handvaardigheid bezig te houden.

Vreemde talen

Elke klas krijgt een Engelse vakles. Ons streven is om ook niet-Europese talen aan te bieden. Dit is echter nog in ontwikkeling. Deze worden gegeven in klas 1 t/m 6

Gymnastiek euritmie

Van klas 1 tot en met klas 6 krijgen de kinderen gymnastiek van een vakleerkracht of een klassenleerkracht die in het bezit is van een gymnastiekdiploma/- aantekening.

Euritmie is een vorm van bewegingsonderwijs waarbij de leerlingen klank en muziek via gebaren leren ervaren. Euritmie ondersteunt de gehele ontwikkeling van het kind en sluit aan bij de verschillende vakken die op school gegeven worden.

Vertelstof

In relatie tot de leeftijd van het kind en de daarbij behorende ontwikkeling staat in iedere klas een thema, de vertelstof, centraal. In deze vertelstof zien we de geschiedenis van de mensheid weerspiegeld. Ieder kind maakt deze geschiedenis als het ware in versneld tempo opnieuw door.

Jaartheta's

Dit schooljaar hebben we twee kleuterklassen en een klas 1. Na de kleuterschool heeft elke klas een jaarthema. Dit schooljaar hebben we maar 1 klas en we richten ons daarom alleen op dat thema.

Klas 1: Klassieke volkssprookjes uit de hele wereld

In de belevingswereld van de eersteklasser passen bij uitstek de rijke beelden uit de klassieke volksprookjes uit de hele wereld. Menselijke, sociale en geestelijke waarheden worden daarin op een uiterst concrete, beeldende manier gebracht zonder verstandelijke uitleg of moralistisch oordeel.

Jaarfeesten vormen de rode draad in elk schooljaar

Net als op elke Waldorfschool viert Waldorf aan de Werf jaarfeesten. De hele school, leerlingen, leerkrachten en ouders, iedereen doet mee. De jaarfeesten geven ritme aan het schooljaar en ze zorgen voor saamhorigheid. Jaarfeesten zijn ook momenten voor culturele uitwisseling. We zullen daarom schoolbreed uitgebreid de vier seizoenen vieren. Binnen de vier seizoenen besteden we ook aandacht aan feesten uit verschillende culturen. Het zal dan niet draaien om de religieuze achtergrond van de feesten maar om het thema daarachter. Zo zal het thema licht uitgebreid gevierd worden tijdens, divali, chanoeka, advent etc. Vanaf januari is het thema groei. Bij alle jaarfeesten zullen we hierbij stilstaan.

Getuigschriften en tussenrapportage

Op Waldorf aan de werf sluiten we vanaf klas 1 elk schooljaar op een bijzondere manier af. Dat doen we met getuigschriften. Een getuigschrift is een weergave van de verworven kennis en vaardigheden, en het bevat een beschrijving van de ontplooiing en de ontwikkeling van het kind. Voor het kind zelf wordt in een gedicht, spreuk, korte beeldspraak of een andere kunstzinnige vorm zijn ontwikkeling in het afgelopen jaar verbeeld, compleet met een wens voor de toekomst. Voor de ouders – en in klas 6 aan het kind – schrijft de klassenleerkracht een beeld van de ontwikkeling van het kind van het afgelopen schooljaar

Overstap naar het voortgezet onderwijs

Met het leerlingenvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van het kind gedurende de gehele schoolperiode. In klas 6 worden onze leerlingen getoetst om een extra indicatie te krijgen naar welk onderwijstype ze kunnen doorstromen, conform de kernprocedure in Amsterdam.